

PEDAGOGICKÁ FAKULTA
Masarykova univerzita

Podnikové hospodářství 2

jaro 2019

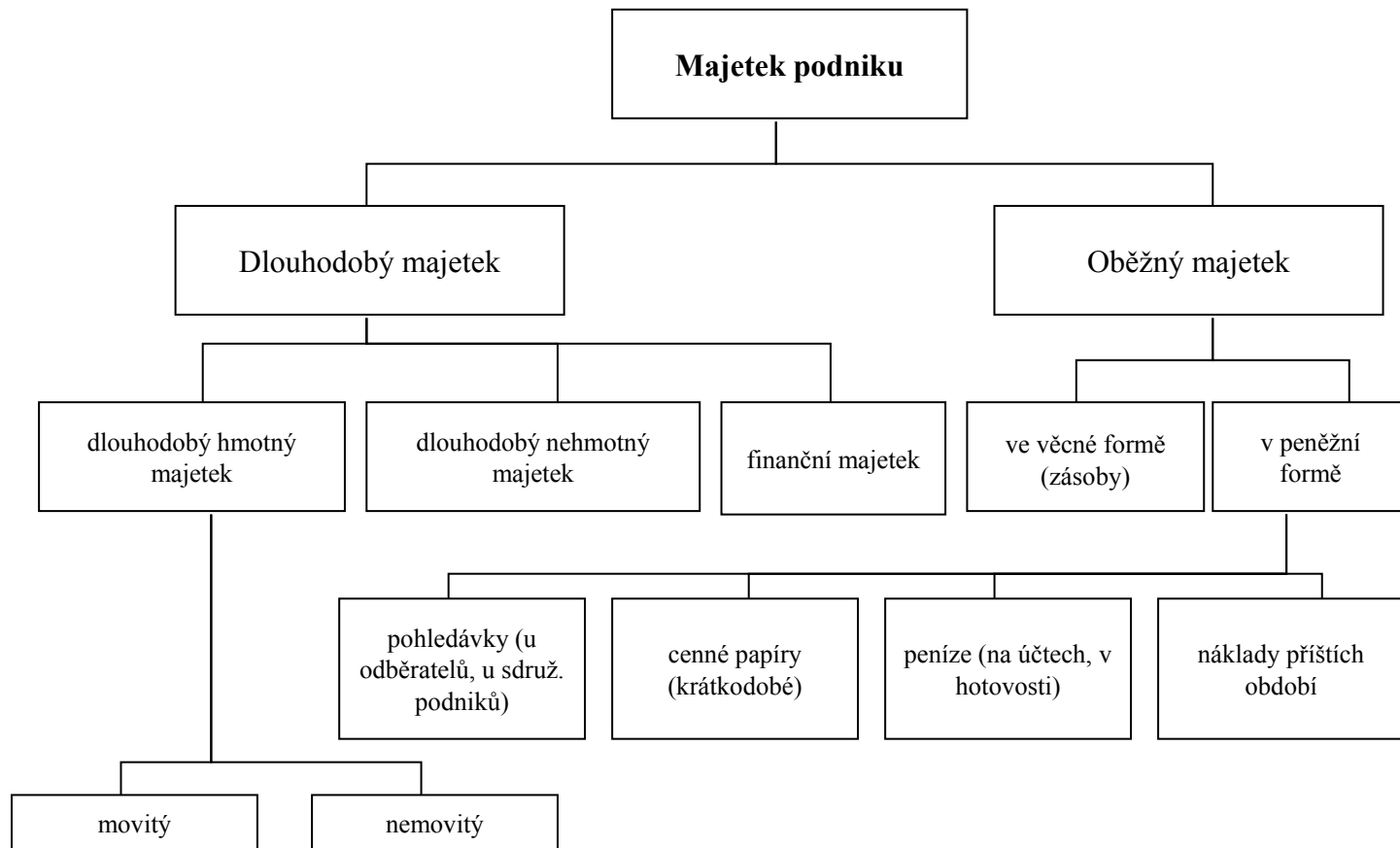
Majetková a kapitálová výstavba podniku

- Majetková struktura podniku
- Pravidla financování a kapitálová struktura
- Zjištění kapitálové potřeby a jejího krytí
- Analýza cash flow

Majetková struktura podniku

- **Dlouhodobý majetek** (jinak též stálý, zřizovací, fixní nebo neoběžný) slouží v podniku dlouhou dobu (déle než jeden rok), takže se nespotřebovává najednou, ale opotřebovává se postupně (kromě pozemků, uměleckých děl apod.)
- Úměrně tomuto postupnému **opotřebovávání** se přenáší jeho hodnota do nákladů podniku ve formě **odpisů**
- **Oběžný majetek** (jinak též krátkodobý, provozovací, provozní) působí v podniku na rozdíl od dlouhodobého majetku krátkodobě (do jednoho roku)
- Je v podniku přítomen jak ve věcné podobě (zásoby materiálu, výrobků, nedokončené výroby apod.), tak v podobě peněžní (peníze v pokladně, na účtech, v bance, pohledávky, krátkodobě držené cenné papíry atd.)
- Pro oběžný majetek je typické, že jedna forma tohoto majetku postupně přechází na formu jinou, na příklad za peníze je nakoupen materiál, který je postupně přetvářen v nedokončené výrobky, ty pak v hotové výrobky, hotové výrobky se prodejem odběrateli přemění v pohledávky a ty se po jejich zaplacení opět promění na peníze atd.
- Důležitým ukazatelem využití oběžného majetku je rychlost jeho obratu, přičemž platí, že čím je rychlejší obrat oběžného majetku, tím je, za stejných podmínek, vyšší zisk.

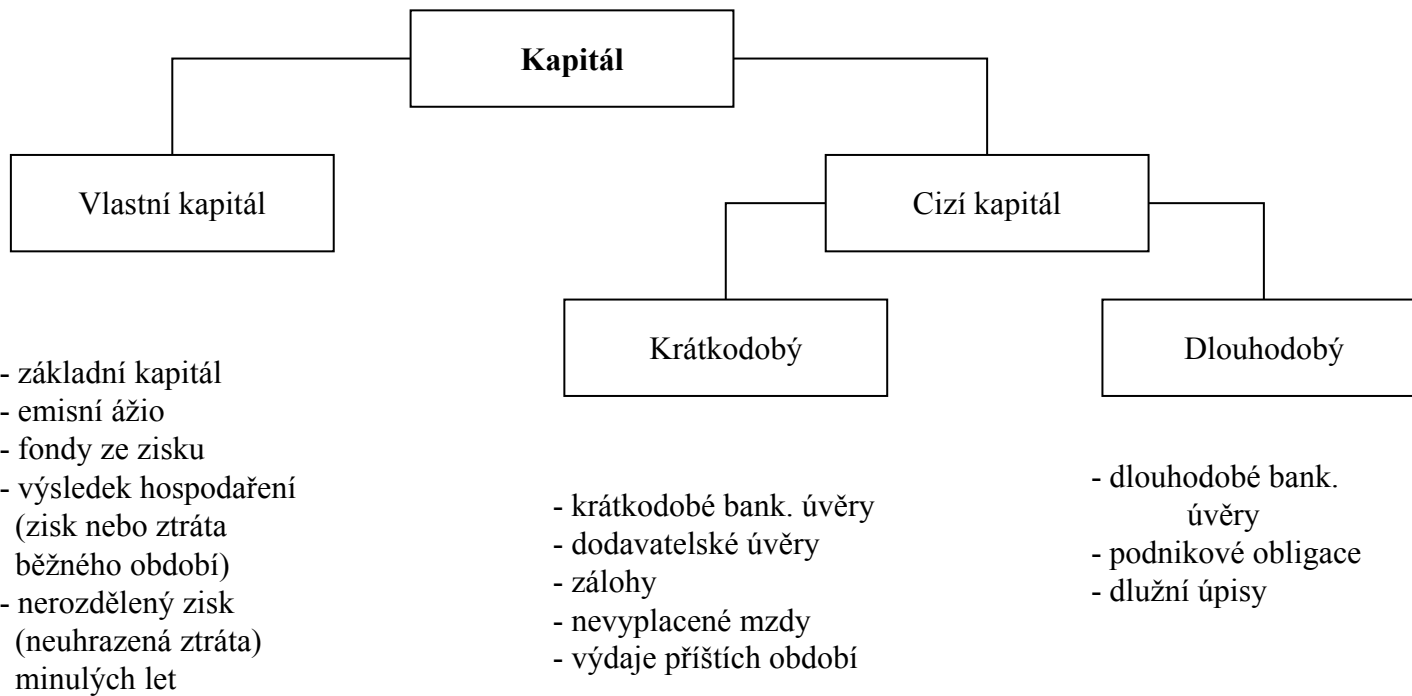
Majetková struktura podniku

Kapitálová struktura podniku

- Kapitálovou strukturou se rozumí složení zdrojů, které slouží ke krytí majetku podniku
- **Vlastní kapitál** (ručitelský kapitál) zahrnuje finanční prostředky vložené do podniku vlastníkem, či spoluvlastníky formou peněžitých i nepeněžitých vkladů (základním kapitálem podniku tak nemusí být v případě např. společnosti s ručením omezením 200 000 Kč, ale např. osobní auto v ceně 200 000 Kč).
- Do **vlastního kapitálu** patří i zdroje, které si podnik vytvořil sám ze zisku, tzn. kromě zisku také různé fondy ze zisku
- **Cizí kapitál** (věřitelský kapitál) zahrnuje finanční prostředky, které získal podnik od cizích osob a které pro něj představují dluh, který musí v určené době splatit. Celková velikost kapitálu podniku je ovlivňována řadou činitelů, mezi něž patří např. obor podnikání, velikost podniku, stupeň využití techniky, rychlost podnikového obratu apod.

Kapitálová struktura podniku

Cash-flow

- Hotové peníze představuje rozdíl mezi peněžními příjmy a peněžními výdaji, který se také označuje jako „cash-flow“ (peněžní tok)
- **Cash-flow** je ukazatel, který udává příliv prostředků z podnikových operací.
- Tento ukazatel umožňuje získat přehled o likvidní situaci a finančním vývoji podniku
- Orientuje se na tokové veličiny, které zachycují strukturní a peněžně měřitelné změny v pohotových finančních prostředcích.

Cash-flow

- Obvykle se Cash-flow zjišťuje **nepřímo**, prostřednictvím peněžních příjmů a peněžních výdajů a hospodářského výsledku za dané období
- Nepřímo se tedy cash-flow stanoví tak, že se od hospodářského výsledku za příslušné období odečtou postupně všechny výnosy, které neznamenaají peněžní příjmy (tzn. např. pohledávky) a naopak se postupně přičtou všechny náklady, které neznamenaají peněžní výdaje (např. odpisy).
- **Přímo** se cash-flow stanoví postupným propočtem, jako rozdíl účetních výnosů, znamenajících zároveň peněžní příjmy a účetních nákladů, které jsou zároveň peněžními výdaji. Výsledky obou způsobů stanovení cash-flow musí být stejné.

Cash-flow

- Obě metody výpočtu **cash-flow**, přitom rozlišují **tři oblasti činnosti podniku**:
 1. **provoz**, který zahrnuje výrobu a prodej výrobků a služeb, přičemž této oblasti se týkají výsledky provozní činnosti (provozní zisk), změny pohledávek u odběratelů, změny závazků u dodavatelů, změny zásob apod.,
 2. **investice**, který zahrnuje změny dlouhodobého majetku podniku a jeho zdrojů,
 3. **finance**, která se týká fondů, vytvářených s použitím úvěrů a jiných dluhů, splátek dluhů, placení dividend atp.

Pravidla financování

- **Pravidlo vertikální kapitálové struktury** se týká pouze skladby kapitálu a nemá tedy žádný vztah k použití finančních prostředků. Pravidlo stanovuje, že poměr vlastního a cizího kapitálu by měl být 1:1 (jiní autoři doporučují 60:40 ve prospěch cizího kapitálu). V rámci bilanční analýzy představuje tento vztah **stupeň zadlužení (SZ)**
- Ke stupni zadluženosti se váže tzv. Leverage-Effect (pákový efekt). Označuje se tak zvýšení rentability vlastního kapitálu cizím kapitálem. Musí však platit, že rentabilita celkových zdrojů je nižší než rentabilita vlastního kapitálu, resp. že rentabilita cizích zdrojů je vyšší než úrok placený za cizí kapitál. Jinak působí pákový efekt negativně, tzn. že dochází ke snižování rentability vlastního kapitálu.

Pravidla financování

- **Pravidlo horizontální struktury kapitál-majetek** se týká vztahu mezi kapitálem a majetkem resp. mezi dobou vázanosti kapitálu v majetku a dobou, po níž je kapitál k dispozici. Toto pravidlo je přitom tvořeno dvěma dílčími pravidly:
 - ✓ **Zlaté pravidlo financování** říká, že mezi dobou, po kterou je kapitál vázán v majetku, a dobou, po níž je tento kapitál k dispozici, musí být shoda. Dodržování tohoto pravidla má zajistit platební schopnost podniku.
 - ✓ **Zlaté bilanční pravidlo** má tři pojetí. V nejužším pojetí toto pravidlo říká, že **dlouhodobý majetek je nutno financovat vlastním kapitálem**. V širším pojetí stanovuje, že **dlouhodobý majetek má být financován dlouhodobým (vlastním a dlouhodobým cizím) kapitálem**. Uvedená vymezení můžeme rozšířit do podoby **nejširšího pojetí**, které stanovuje, že je vhodné, aby **všechen dlouhodobě vázaný majetek byl také financován dlouhodobým kapitálem**. Vedle dlouhodobého majetku totiž dlouhodobě váží kapitál i některé složky oběžného majetku. Jedná se o tzv. železné zásoby, tvořené např. pojistnými zásobami materiálu nebo zboží, nutnými pro zabezpečení chodu podniku. Zbývající části oběžného majetku mohou být financovány krátkodobě.

PEDAGOGICKÁ FAKULTA
Masarykova univerzita

Děkuji za pozornost!

Příjemný zbytek dne!